

АДОЛАТ

Ўзбекистон «Адолат» СДПнинг ижтимоий-сиёсий, ҳуқуқий газетаси

1995 йил 22 февралдан чиқа бошлаган 1999 йил, 7 май, № 16 (209) Жума кунлари чиқади Сотувда эркин нархда

• Олий Мажлис XIV сессияси материаллари изидан

XXI АСРГА ЕТУК АВЛОД БИЛАН БОРАМИЗ

«Биз фарзандларимизнинг баркамол руҳий дунёси учун, уларнинг маънавий-ахлоқий жиҳатдан етуқ, jisмонан соғлом бўлиши учун доимо қайғуришимиз, курашмоғимиз зарур».

Ислом КАРИМОВ

Ўзбекистон Олий Мажлисининг XIV сессияси, хусусан Президентимизнинг «Ўзбекистон XXI асрга интилоқда» деб номланган нутқида Ватанимизнинг яқин келажакдаги тараққиёт йуллари аниқ ва равшан кўрсатиб берилди. Бу йул ҳар биримизнинг ким бўлишимиздан, қайси соҳада ишлашимиздан қатъий назар бизга дастуриламал бўлиб қолади. Айниқса, юртбошимизнинг мазкур сессияда ёшлар тарбиясини такомиллаштириш масалалари тўғрисидаги фикрлари гоят қимматлидир. Шу муносабат билан тахририятимизда ёшлар тарбиясига бағишланган давра сўхбати бўлиб ўтди. Унда 1-Тошкент Давлат тиббиёт институтининг ректори, Ўзбекистон «Адолат» СДП Сийёсий Кенгаши биринчи котиби, Олий Мажлис депутати Турғунпўлат ДАМИНОВ, «Маҳалла» хайрия жамғармаси раиси, Олий Мажлис депутати Шуҳрат ЖАЛИЛОВ, Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитаси бўлим бошлиғи Насиба СОЛИХУЖАЕВА, Республика «Оила» илмий-амалий маркази раҳбарининг ўринбосари Даврон ХОЛИҚОВ, исломшунос Абдулҳалим МАТҚУЛОВ ва Республика Прокуратураси воёга етмаганлар тўғрисидаги қонунлар ижроси устидан назорат қилиш бўлими бошлиғи Норбой БОБОЕВ, «Адолат» газетасининг Бош муҳаррири, Ўзбекистон «Адолат» СДП Сийёсий Кенгаши котиби Тўхтамурад ТОШЕВ ва шу газетанинг махсус муҳбири Мурод КАЛОНХОНОВлар иштирок этдилар.

Тўхтамурад ТОШЕВ: — Маълумки, Олий Мажлисининг XIV сессияси XXI аср бўсағасида мамлакатимиз тараққиётининг устивор йўналишларини белгилаб берган тарихий анжуман бўлди. Президентимиз Ислом Каримовнинг «Ўзбекистон XXI асрга интилоқда» деб номланган нутқларида мамлакатимизнинг кириб келаятган асрда жаҳондаги энг илғор, тараққий этган давлатлар қаторига қўшилиши учун бажарилиши зарур бўлган асосий вазифалар кўрсатиб берилди. Айни пайтда жойларда бу вазифаларни оғишмай амалга оширишга жиҳдий киришиб кетилди. Сизларни бу ерга тақлиф қилишдан мақсад, айниқса, шу кеча-кундузда гоят долзарб, ҳаётий ишга айланган ёшлар тарбияси мавзусида уларро фикр алмашишдир. Бунинг сабаби равшан. Зеро, ёшлар — бизнинг келажгимиз. Келажгимиз эса ишончли қўлларда бўлиши керак.

Хўш, ҳозирги ёш авлодни юксак ватанпарварлик руҳида тарбиялаш, уларни jisмонан соғлом, маънан етуқ, қиммат инсонлар бўлиб етиштирилиши учун нималар қилишимиз керак? Тўғри, издошларимизнинг аксарияти эл-юртига содиқ, халқ ишига фидокор, керак бўлса бу йўлда жон фидо қилишга ҳам қодир. Бундай ёшларга вақти-соати билан мамлакатимиз ва унинг истиқлоли тақдирини ишонч билан топшириш мумкин. Негаки улар иқтидорли, илмли, энг муҳими

(Давоми 2-бетда).

9 май Хотира ва қадрлаш куни

АБАДИЙЛИК ҲАҚИДА

• Инсон хотирасини унинг ҳаёти каби азиз ва муқаддас билиш керак.
• Уз умрини халқ бахт-саодати, эл-юрт равнақи йўлига бахшида этган чин инсонларни ҳурмат билан ёдга олиш, уларнинг хотирасини абадийлаштириш ҳайрли ва эзгу ишдир.
• Хотира ўтмиш билан бугунни боғловчи ўзига хос кўприқдир. У бизга келажак зарурлигини доимо ҳис эттириши учун керак.
• Утмишни эсламаслик — бугуннинг қадрига етмай яшашмоқдир.
• Бугунги кунимизнинг, ҳозирги турмуш тарзимизнинг қадрини,

мазмунини англаш учун ўтмиш тарихимизнинг ёрқин саҳифаларига муурожаат этамиз, эзгулик учун курашганларни хотирлаймиз.
• Дунёдан қанчадан-қанча кишилар ўтдилар. Уларнинг фидойилари тарих оқушларига айлиб кетдилар. Оқушнинг ҳақиқирғи — халқнинг армони ва дардидир.
• Халқнинг ҳикматидан баҳра олиш ҳам босиб ўтган ҳаёт тажрибасидан фойдаланиш ҳам — халқ донишмандлигидир.
• Чин инсонлар — мангу барҳаёт.

ҚАЛБ ҚАДРИЯТЛАРИ

Биз 9 Майни Президентимизнинг шахсан ташаббуси билан биринчи марта Хотира ва Қадрлаш куни сифатида нишонлаймиз. Лекин унинг асл мазмун-моҳияти бўлган буюқ қадриятпарварлик ва инсонпарварлик ҳаракати худди шу азиз йўлбошимизнинг шарофати туйғулган Истиқлол даврининг биринчи йиллидаёқ бошланган эди.

Кўни кечагидай ёдимизда: 1991 йилда Алишер Навоий номидида Давлат мукофотига сазовор бўлганларнинг рўйхати газеталарда эълон қилинганида, уларнинг сафида шўролар империяси даврида миллатчиликда айбланиб, қатағонга учраган Абдулла Қодирий, Абдулҳамид Чўпон, Абдурауф Фитрат каби марҳум, аммо руҳлари ҳамиша тирик ватандошларимизни кўрганмиз. Кўп ўтмай, миллатчиликнинг мангуликка муҳрлаган яна бир улуг аждодимиз — Баҳоуддин Нақшбанд таваллудининг 675 йиллигига тайёргарлик кўриш ва уни утказиш тўғрисида Республика Вазирилари Маҳкамасининг махсус Қарори эълон қилинган. Буюқ саркарда ва давлат арбоби Амир Темурининг асосий топталган руҳи ва номи ҳам тикланиши шарт бўлган кўлуг хотира эди. Соҳибқирон бобомизнинг худди шу илҳомбахш ёди ҳам Президентимизнинг жонқурлиғи, беназир миллатпарварлиги натижасида халққа қайтарилди ва шод этилди. Маҳмуд аз-Замашарий, Нахмиддин Кубро, Имом ал-Бухорий, Аҳмад ал-Фарғоний сингари мутафаккирларнинг табаррук тўйлари ҳам буюқ хотирапарварлик, қадриятпарварлик намунаси сифатида мамлакатимиздагина эмас, балки, бутун дунёда кенг нишонланганини ҳаммамиз ахши билемиз.

Кўни сураётган бизга замондош устозларнинг қадрини нечоғлик урига қўйилганлигини, эъзозланаётганлигини Истиқлолимизнинг 7 йиллиги арафаси кунларида яна бир бор қалб-қалбдан ҳис этдик ва фахрландик. «Эл-юрт хурмати» орденига сазовор бўлганларнинг аксарияти худди шундай инсонлар эди. Ҳа, бизнинг жонажон мамлакатимизда инсон хотираси — муқаддас қадрият, қадр-қиммати, ҳурмати эса, доимо диққат-этиборда.

Истиқлолнинг илк кунларидаёқ Юртбошимиз раҳбарлигида бошланган буюқ қадриятпарварлик ва инсонпарварлик ҳаракати халқимизни, айниқса, ёшларни юксак ватанпарварлик руҳида тарбиялашда, уларнинг шавкатли аждодларимизга муносиб бўлишларида, айни вақтда эртанги кун, яъни, келажакка баркамол инсон сифатида етиб боришларида беқисс тарбиявий аҳамият касб этмоқда. Бу йил расман нишонланаётган Хотира ва Қадрлаш куни ана шу гоятда эзгу ҳаракатнинг кўзгуси, қолаверса, дастлабки саккиз йилга ўзига хос яқин бўлишига ишонаман. Илҳумларнинг номини мангуликка муҳрлаган лавҳалар, мунис Она ёдгорликлари бугунги бахтиёр замондошларимиз дил таъзимининг рамзлари, қалб қадриятларидир!

Музасир ТЕМИРОВА,
зардуз, Ўзбекистон Қаҳрамони,
Бухоро.

МАНГУ ЭҲТИРОМ РАМЗИ

Самарқандда 9 Май — Хотира ва Қадрлаш куни муносабати билан гоят улуг ва савобли ишларга қўл урилмоқда. Айниқса, вилоят ҳокимининг ташаббуси билан шаҳар марказида барпо этилган улкан Хотира майдони ва бу ерда урнатилган ёдгорлик мажмуи катта воқеа сифатида баҳоланмоқда.

Эндилдиқка минглаб самарқандликлар учун азиз ва қўркам қадамжого айланажак бу майдонни қисқа вақтда бунёд этишда Самарқанд шаҳрининг истеъдодли меъморлари ва «Кимёурилиш», «Бунёдкор» сингари унга яқин қурилиш ташкилотлари жонбозлик кўрсатдилар.

Шунингдек, 9 Май кўни шаҳарнинг энг гавжум гушаларидан бирида салкам 5000 кишига мўлжалланган ЎзгИКИ театр фойдаланишга топширилди. Самарқанд шаҳридаги маданият муассасаларида, хусусан театрларда «Унутилмас сиймолар» мавзусида театрлаштирилган томошалар, «Самарқанднома», «Имом Бухорий», «Нодиробегим» сингари тарихий асарлар намойиш этилди. Катта дастурдаги концертлар, фахрийлар билан учрашувлар бўлиб ўтади. Музейларда эса Ватан тарихи ва юрт истиқлолини ифода этган турли кургасмалар ташкил этилди.

Зоҳир ТўРАКУЛОВ,
«Адолат»нинг ўз муҳбири.

УРУШНИНГ ҚОРАСИ ЎЧСИН...

Айни қирқ бир билан қирқ беш ўртаси —
Уруш... қиргин-барот — қон кечар мағриб.
Ўқлардан увада йиллар кўрпаси,
Замин — дуд ичиди... садпора, ғариб.

Миллат не, қавм не — сўрамоқ уруш,
Лаҳзадир — тириклик... ўлим ораси.
Ўқлар — гала-гала учаётган қуш,
Қонталаш, жон талаш — жангчи яраси.

Онам — Ўзбекистон бир қалқон бўлиб,
Ўзга бир тупроқда тик борди ўққа.
Сўнгра кўз ёшидан Сир, Аму тўлиб —
Маҳзун аза очди — оҳ, ўзи йўққа...

Оҳ! Ўзи йўқ қимдир?! У — менинг акам,
Ё сенинг бобонгдир, отангдир балким?!
Кўк кийган момоннинг кўзларида нам,
Ғамда ҳам жўмардсан — эй, менинг халким!

... Ки, қайтмиш музаффар юртга шаҳидлар —
Хотира туйғуси қалбга кўчган кун.
Ва қўлтиктаёқдан кечгай умидлар —
Урушнинг қораси абад ўчган кун!!

Абдулла ТУРДИЕВ.

ҲАВАСКОР ТЕННИСЧИЛАР БЕЛЛАШМОҚДА

Бугун Тошкентда яна бир мароқли мусобақа — «Хавас» турнири бошланди

Кураш бўйича бел олишуларда ўзимиздан чиққан ва дунёнинг эллика яқин мамлакатларидан келган чинакам паҳлавонлар куч синанган бўлса, «Хавас»да турли мартбадаги раҳбар ходимлар иштирок этишди. Бевосита Президентимиз ташаббуси билан ташкил этилган бу мусобақа теннис оламидан ўзига хос янгилик бўлди. Бошқа давлатларда бунга монанд турнирларни топши қийин.

си йил сайин усеб, учрашувлар гоят қизгин тус олаётганлигини билиб олса бўлади. Бундан ташқари, вилоятларда аввалги саралаш баҳслари ўтказилиб, голубларгина Тошкентдаги қорларда куч синатиш хўққини қўлга киритди. Чунонин, бир неча кун олдин Фарғонада вилоят ҳокими саврини учун турнир ўтказилди. Хокимлар ўринбосарлари урта-

тазам равишда теннис билан шуғулланишни таъкидлашди. Бу ҳақиқатан ҳам шундай эканлигини иштирокчилар малака-

Ўзбекистон Республикаси Вазирилари Маҳкамасининг ҚАРОРИ

Тошкент ислом университети фаолиятини ташкил этиш тўғрисида

Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Тошкент ислом университетини ташкил этиш тўғрисида» 1999 йил 7 апрелдаги Фармони билан бажариш юзасидан, ислом динига оид бой ва ноб маънавий-маданий меросни чуқур урганиши, уни асраб-авайлаш, келажак авлодга етказиш ва ушбу соҳада аҳолининг билим даражасини ошириш, замон талабларига жавоб берадиган юқори малакали мутахассис кадрлар тайёрлаш мақсадида Вазирилари Маҳкамаси қарор қилади:

1. Ўзбекистон Республикаси Вазирилари Маҳкамаси ҳузуридаги Тошкент ислом университетининг тuzилимаси ва НиЗОМИ тасдиқлансин.
2. Ўзбекистон Республикаси Олий ва урта махсус таълим вазирилари, Меҳнат вазирилари, Олий аттестация қўмитасининг Университет тақдирини қўллаш мақсади билан биргаликда, ислом динига қаршиликларни олдиқотириш ва мутахассисликларни бўйича давлат таълим стандартларини ўқув жараёни учун зарур меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларни жаҳоннинг илғор ҳамда Ўзбекистон мусулмонлари идораси тажрибасини инобатга олган ҳолда ишлаб чиқсинлар ва белгиланган тартибда тасдиқлансинлар.
3. 1999/2000 ўқув йилига Тошкент ислом университетининг иккала факультетининг ҳар бирига талабарлар қабул режаси 25 тадан давлат гранти ва 25 тадан тўлов-контракт асосида /жами 100 та/ белгилансин.
4. Тошкент ислом университетининг уқув-тutor-профессорлар таркиби талабаларга 1:4,5 нисбатда бўлиши белгилаб қўйилсин.
5. Университетга моддий ва маънавий ёрдам берувчи Ҳомийлар кенгаши таркиби ҳамда университет қoшидаги исломшунослик илмий-тадқиқот Маркази тuzилимаси тасдиқлансин.
6. Ўзбекистон Республикаси Олий ва урта махсус таълим вазирилари, Меҳнат вазирилари, Олий аттестация қўмитасининг Университет тақдирини қўллаш мақсади билан биргаликда, ислом динига қаршиликларни олдиқотириш ва мутахассисликларни бўйича давлат таълим стандартларини ўқув жараёни учун зарур меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларни жаҳоннинг илғор ҳамда Ўзбекистон мусулмонлари идораси тажрибасини инобатга олган ҳолда ишлаб чиқсинлар ва белгиланган тартибда тасдиқлансинлар.
7. Тошкент ислом университети, Ўзбекистон Республикаси Фан ва техника давлат қўмитаси манфаатдор вазирилари ва идоралар билан биргаликда:
Бир ой мuddатда университет қoшидаги исломшунослик илмий-тадқиқот Маркази НиЗОмини ва Университетни ривожлантириш жамғармаси НиЗОмини ишлаб чиқсин ҳамда белгиланган тартибда тасдиқлансин;
ислом таълимотида оид манбалар рўйхатини тuzиш, уларни жаллаш ҳамда ташкил этилган Манбалар ҳазинаси фаолиятини амалга ошириш бўйича зарур чора-тадбирлар ишлаб чиқсин ва уларнинг бажарилишини таъминласин.
8. Ўзбекистон Республикаси Фан ва техника давлат қўмитаси университет илмий-тадқиқот йўналишларини давлатнинг илмий-техника дастурлари рўйхатига киритсин ва устувор йўналишлар бўйича грантлар ажратилиши назарда тулсин.
9. Мустиқил Ватанга ва миллий истиқлол гоёларига садоқатли ҳамда исломшунослик дин тарихи, ҳуқуқи ва фалсафаси бўйича ушбу университетнинг унвонли ва ундан юқори курс иқтидорли талабалари учун урта Имом ал-Бухорий давлат стипендияси жорий этилсин.
10. Мазкур стипендиянинг миқдори Ўзбекистон Республикаси Президентининг 1993 йил 5 февралдаги ПФ-555-сон Фармонида урнатилган давлат стипендиялари миқдоридан белгилансин ва уларни тайинлаш Вазирилари Маҳкамасининг 1993 йил 25 мартдаги 157-сон қарори билан тасдиқланган «Давлат стипендиялари тўғрисида НиЗО» ва уларни тайинлаш тартиби» асосида амалга оширилсин. Ушбу тартибга тўлдиринлар киритилсин.
11. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирилари:
етук мутахассисларни ишга тақлиф этиш, профессор-ўқитувчиларнинг хорижий давлатларда малака оширишлари, халқаро илмий конференцияларда қатнашушлари, талабаларнинг йирик ўқув марказларида таълим олишлари, шунингдек, чет элда чоп этиладиган даврий нашрларга обуюн бўлиш, дарслик ва ўқув қўлланмаларини хазина қилиш, Манбалар ҳазинасини тuzиш бориш учун ҳар йили университет бюжетларидан бўйича эркин ал-маштириладиган валютадagi харажатларни қоплаш учун; университет, унинг қoшида ташкил этилган исломшунослик илмий-тадқиқот Маркази ва академик лицей, шунингдек, Манбалар ҳазинаси фаолиятини молиявий таъминлаш учун;
университетнинг ўз матбаа ва тахририят-нашриёт базасини барпо этиш учун тақдим этиладиган ҳисоб-китобларга мувофиқ зарур маблағлар ажратсин;
12. Тошкент ислом университети вазирилари Ўзбекистон Республикаси Вазирилари Маҳкамасининг 1999 йил 2 апрелдаги 154-сон қарорига мувофиқ қисқартирилган енгил автомобильлардан иккитасини Тошкент ислом университети балансига бепул утказсин.
13. Тошкент ислом университети Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси томонидан қабул қилинадиган қонунлар ва қарорлар, Ўзбекистон Республикаси Президентининг фармонлари ва фармоишлари, Вазирилари Маҳкамасининг қарорлари ва фармоишлари, вазирилари ва идораларнинг меъёрий ва йўриқнома ҳужжатлари мажбурий тартибда тарқатиладиган ташкилотлар рўйхатига киритилсин.
14. Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитаси:
университет кутубхонасини тuzдириш учун махфий бўлмаган босма асарлар ва китоб махсуслотининг /ижтимоий-сиёсий, иқтисодий, ҳуқуқий, табиий/ назорат хусусларини /2 нусхада/ бепул олувчи ташкилотлар рўйхатига киритсин;
университет бюжетларидан бўйича ўқув-ўқувий ва илмий махсуслотларнинг ўз вақтида нашр этилишини таъминласин;
университетнинг ўз матбаа ва тахририят-нашриёт базасини барпо этишга ва унинг фаолиятини ташкил этишга ёрдам берсин.
15. Ўзбекистон Республикаси давлат ва нодавлат ҳамда жамоат ташкилотларининг Тошкент ислом университетини ривожлантириш жамғармаси ҳомийлари сифатида Жамғармага молиявий ва моддий-техникавий ёрдам кўрсатиш ҳақидаги тақлифлари қўллаб-қувватлансин.
16. Жамғарманинг барча юридик ва jisмоний шахслар, жуғаллар, хўжалик ташкилотлар, уюшмалар, жамғармалар ва фирмалар учун очиқ эълонли белгиланган қўйилсин.
17. Жамғармага барча турдаги солиқлардан ва бошонга туловлардан /бошонга расмийлаштирилган учун туловлардан ташқари/ 5 йил мuddатга озод қилинсин.
18. Ўзбекистон Республикаси Вазирилари Маҳкамаси ҳузуридаги Тошкент ислом университети ва унинг таркиби тuzилимаси ҳамда вoқоначиси Тошкент шаҳар, Бобур кўчаси, 55-ўй /5-сон қасб-хўнар мактаби бинолари комплекси/га жойлаштирилсин.
19. Тошкент шаҳар ҳокимлиги 1999 йил 1 июлга қадар университет биноси хоналарини ўқиш жараёни хусусиятларини ҳисобга олган ҳолда реконструкция қилиш ва мукамал таъмирлаш ишларини амалга оширсин ва бинони университет балансига утказсин.
20. Университет, исломшунослик илмий-тадқиқот Маркази ва академик лицейни жойлаштиришга ажратилган бинони реконструкция қилиш, уни зарур асбоб-ускуна ва мебеллар, замонавий компьютер техникаси ва телекоммуникация воситалари билан жиҳозлаш, шунингдек, дарсликлар ва ўқув-ўқувий адабиётлар билан таъминлаш учун Вазирилари Маҳкамасининг захира жамғармасидан ҳаққий харажатлар даражасида маблағ билан таъмин этилсин ҳамда 2000 йилдан бошлаб инвестиция дастурига киритилсин.
21. Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий алоқалар вазирилари ва Ташқи иқтисодий фаолият миллий банки Тошкент ислом университетини ташқи иқтисодий фаолият қатнашчиси сифатида рўйхатдан утказинлар ҳамда миллий ва хорижий валютада операцияларни амалга ошириш учун университетнинг тегишли ҳисоб рақамларини очсинлар.
22. Ўзбекистон Республикаси Пoчта ва телекоммуникациялар агентлиги белгиланган тартибда университетни замонавий алоқа воситалари, шу жумладан, ҳукумат алоқаси ва бошқа алоқа турлари билан таъминласин.
23. Ўзбекистон Республикаси Вазирилари Маҳкамасининг 1995 йил 19 майдаги 175-сон қарорининг 2-банди ўз кўчини йўқотган деб ҳисоблансин.
24. Мазкур даврнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бюджет вазирилари ўринбосари Х.С.Қароматов зиммасига юклансин.

Вазирилари Маҳкамасининг Раиси
И. КАРИМОВ.
Тошкент шаҳри,
1999 йил 6 май.

